Latvijas Republika
TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME
Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr. 90009113532
Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, e-pasts pasts@talsunovads.lv

Talsos

Paskaidrojuma raksts
Talsu novada pašvaldības domes 202__.gada __._____
saistošajiem noteikumiem Nr.__

"Grozījumi Talsu novada pašvaldības domes 2021. gada 25. novembra saistošajos noteikumos Nr. 38 "Par nomas maksas samazināšanu nedzīvojamām telpām Talsu novada pašvaldībā"

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojumu, tostarp raksturojot iespējamās alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi

1.1. Saistošo noteikumu izdošanas mērķis – ko pašvaldība vēlas sasniegt ar saistošajiem noteikumiem, kādi būs ieguvumi

Ņemot vērā, ka Komisijas Regula (ES) Nr. 1407/2013 (2013. gada 18. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam ir zaudējusi spēku un no 2024. gada 1. janvāra ir piemērojama Komisijas Regula (ES) 2023/2831 (2023. gada 13. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (turpmāk – Regula), nepieciešams aktualizēt Talsu novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) domes 2021. gada 25. novembra saistošajos noteikumos Nr. 38 "Par nomas maksas samazināšanu nedzīvojamām telpām Talsu novada pašvaldībā" (turpmāk – Saistošie noteikumi) ietverto regulējumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu, nodrošinot tā atbilstību spēkā esošajam Eiropas Savienības tiesiskajam regulējumam valsts atbalsta jomā.

Ar grozījumiem Saistošo noteikumu 8. punktā tiek paredzēta iespēja nomas maksas samazinājumu 100 procentu apmērā piemērot arī sociālajam uzņēmumam, tādējādi Saistošo noteikumu regulējumu saskaņojot ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. pantā un Ministru kabineta 2018. gada 20. februāra noteikumu Nr. 97 "Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi) 90. punktā ietverto regulējumu.

MK noteikumu 90. punkts paredz, ka sabiedriskā labuma organizācijai vai sociālajam uzņēmumam, kas nomas objektā veic saimniecisko darbību un kam samazinātas nomas maksas piemērošanas gadījumā atbalsts kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, komercdarbības atbalstu samazinātas nomas maksas veidā 100 procentu apmērā var sniegt, ja ir pieņemts Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. pantā

minētais lēmums par publiskas personas mantas nodošanu bezatlīdzības lietošanā sabiedriskā labuma organizācijai vai sociālajam uzņēmumam. Tādējādi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktais regulējums ir tiesiskais pamats publiskas personas mantas nodošanai bezatlīdzības lietošanā, savukārt gadījumā, ja nomas maksas samazinājums sociālajam uzņēmumam kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, šāds atbalsts piešķirams, ievērojot piemērojamo komercdarbības atbalsta regulējumu. Saistošie noteikumi paredz, ka attiecīgais atbalsts tiek kvalificēts kā *de minimis* atbalsts un tam piemērojami Saistošajos noteikumos ietvertie *de minimis* atbalsta piešķiršanas un uzskaites nosacījumi.

Tāpat ar Ministru kabineta 2024. gada 25. jūnija noteikumiem Nr. 395 "Grozījumi Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumos Nr. 715 "Noteikumi par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem" tika grozīts Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumu Nr. 715 nosaukums uz "*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība". Lai nodrošinātu Saistošajos noteikumos ietverto atsauču atbilstību spēkā esošajam normatīvajam regulējumam, nepieciešams veikt grozījumus Saistošajos noteikumos norādot korektu ministru kabineta noteikumu nosaukumu.

Tāpat tiek precizēts Saistošo noteikumu 16. un 17. punkts, skaidri nodalot lēmumu pieņemšanas kārtību. Saistošo noteikumu 4.–7. punktā paredzētajos gadījumos Pašvaldības izpilddirektors pieņem lēmumu par nomas maksas samazinājuma piešķiršanu, savukārt Saistošo noteikumu 8. punktā paredzētajā gadījumā – lēmumu par nomas maksas samazinājuma kvalificēšanu par *de minimis* atbalstu. Atbilstoši tam tiek precizēts arī *de minimis* atbalsta piešķiršanas brīdis.

Vienlaikus Saistošajos noteikumos tiek veikti tehniska un redakcionāla rakstura grozījumi 18., 19., 20. un 22. punktā, nodrošinot vienotu terminoloģiju, korektas atsauces un Saistošo noteikumu normu savstarpēju saskaņotību.

1.2. Problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi

Saistošo noteikumu grozījumi nepieciešami, lai aktualizētu Saistošajos noteikumos ietverto regulējumu un nodrošinātu tā atbilstību spēkā esošajam Eiropas Savienības un nacionālajam tiesiskajam regulējumam.

No 2024. gada 1. janvāra ir piemērojama Regula līdz ar to Saistošajos noteikumos ietvertās atsauces uz Komisijas Regulu (ES) Nr. 1407/2013, kā arī ar *de minimis* atbalsta piešķiršanu saistītie nosacījumi neatbilst spēkā esošajam Eiropas Savienības tiesiskajam regulējumam un ir aktualizējami.

Vienlaikus Saistošo noteikumu regulējums par nomas maksas samazinājumu 100 procentu apmērā ir papildināms attiecībā uz sociālajiem uzņēmumiem, lai to saskaņotu ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. pantā un MK noteikumu 90. punktā ietverto regulējumu. Minētais regulējums paredz iespēju noteiktos gadījumos sabiedriskā labuma organizācijai vai sociālajam uzņēmumam piemērot nomas maksas samazinājumu 100 procentu apmērā, vienlaikus nodrošinot komercdarbības atbalsta regulējuma ievērošanu, ja šāds nomas maksas samazinājums kvalificējams kā komercdarbības atbalsts.

Tāpat Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumu Nr. 715 nosaukums ir izteikts jaunā redakcijā – "*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība", tādēļ nepieciešams aktualizēt Saistošajos noteikumos ietverto atsauci uz minētajiem ministru kabineta noteikumiem.

Konstatēta arī nepieciešamība precizēt Saistošajos noteikumos noteikto lēmumu pieņemšanas kārtību, skaidri nodalot gadījumus, kad Pašvaldības izpilddirektors pieņem lēmumu par nomas maksas samazinājuma piešķiršanu, un gadījumus, kad tiek pieņemts lēmums par nomas maksas samazinājuma kvalificēšanu par *de minimis* atbalstu, kā arī atbilstoši precizēt *de minimis* atbalsta piešķiršanas brīdi.

Papildus Saistošajos noteikumos ir konstatēta nepieciešamība precizēt atsevišķas atsauces, terminoloģiju un redakcionālus formulējumus, lai nodrošinātu Saistošo noteikumu normu savstarpēju saskaņotību.

Neveicot grozījumus Saistošajos noteikumos saglabātos atsauces uz spēku zaudējušu Eiropas Savienības tiesību aktu un neaktuālu ministru kabineta noteikumu nosaukumu, kā arī regulējums nebūtu pilnībā saskaņots ar tiesisko regulējumu attiecībā uz sociālajiem uzņēmumiem un *de minimis* atbalsta piešķiršanas nosacījumiem.

1.3. Pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums

Skatīt 1.2. apakšpunktu.

1.4. Ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība

Skatīt 1.2. apakšpunktu.

1.5. Ja paredzēta administratīvā atbildība par saistošo noteikumu pārkāpšanu, pamato tās noteikšanas nepieciešamību un tvērumu, iekļaujot vismaz šādu kritēriju izvērtējumu:

Nav paredzēta administratīvā atbildība par saistošo noteikumu pārkāpšanu

1.5.1. Nodarījuma (problēmsituācijas), par kuru paredz administratīvo atbildību, aktualitāte

Neattiecināms

1.5.2. Nodarījuma attiecināmība uz publiski tiesiskajām attiecībām

Neattiecināms

1.5.3. Nodarījuma bīstamība un sabiedriskais kaitīgums, sekas – pamatots sabiedrības interešu aizskārums

Neattiecināms

1.5.4. Administratīvā akta prioritātes principa ievērošanas iespējas;

Neattiecināms

1.5.5. Paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva elementi – darbība vai bezdarbība, par kuru paredzēta administratīvā atbildība;

Neattiecināms

1.5.6. Korespondējošās tiesību normas – saistošo noteikumu vienības, par kurās esošā regulējuma neīstenošanu ir noteikta administratīvā atbildība;

Neattiecināms

1.5.7. Vai un ar kādiem administratīvā pārkāpuma procesā esošajiem līdzekļiem būs iespējams problēmsituācijas konstatēt un izmeklēt, kā arī pierādīt personas vainu nodarījumā

Neattiecināms

1.5.8. Soda veida un apmēra izvēles pamatojums

Neattiecināms

1.5.9. Administratīvā soda efektivitāte nodarījumu skaita samazināšanā, seku novēršanā, sabiedriskās kārtības nodrošināšanā sabiedrības interesēs;

Neattiecināms

1.5.10. Soda piemērotāja – kompetentās iestādes, kura piemēros sodus, – izvēles apsvērumi

Neattiecināms

1.5.11. Saistošo noteikumu izvērtējums citu normatīvo aktu, kas nosaka administratīvo vai krimināltatbildību attiecīgajā jomā, kontekstā

Neattiecināms

1.6. Iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības

Nav citu alternatīvu.

2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus

2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus:

2.1.1. Samazina vai palielina ieņēmumu daļu

Saistošo noteikumu grozījumiem nav ietekmes uz Pašvaldības budžetu, jo ar tiem netiek noteikts jauns nomas maksas samazinājums vai atbrīvojums no nomas maksas, kā arī netiek paplašināts Pašvaldības finansiālo saistību apjoms.

Grozījumi attiecībā uz sociālajiem uzņēmumiem paredz tiesisko regulējumu gadījumam, kad saskaņā ar citos normatīvajos aktos noteikto tiesisko pamatu piemērotais nomas maksas samazinājums kvalificējams kā komercdarbības atbalsts, nosakot, ka šāds atbalsts tiek kvalificēts un piešķirts kā *de minimis* atbalsts atbilstoši Saistošajos noteikumos noteiktajiem nosacījumiem. Tādējādi grozījumi paši par sevi nerada Pašvaldības budžeta ieņēmumu samazinājumu vai izdevumu palielinājumu.

2.1.2. Samazina vai palielina izdevumu daļu

Neietekmē.

2.1.3. Ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām)

Neietekmē.

2.2. Informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi (saistībā ar 5., 6. sadaļu)

Neietekmē.

3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci (aktuālā situāciju, prognozes tirgū un atbilstība brīvai un godīgai konkurencei)

3.1. Sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām, uz dzimumu līdztiesību

Saistošo noteikumu grozījumiem nav tiešas sociālās ietekmes. Grozījumi nerada jaunus sociālā atbalsta pasākumus vai priekšrocības konkrētām sabiedrības grupām, bet attiecībā uz sociālajiem uzņēmumiem precizē komercdarbības atbalsta kvalificēšanas nosacījumus, ja piemērotais nomas maksas samazinājums kvalificējams kā *de minimis* atbalsts.

3.2. Ietekme uz vidi – ar saistošo noteikumu īstenošanu izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīles, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, kultūras un dabas mantojumu, iespējamā pakļautība avāriju vai katastrofu riskiem un visu minēto jomu mijiedarbība

Saistošo noteikumu grozījumiem nav ietekmes uz vidi, jo tie ir saistīti ar *de minimis* atbalsta regulējuma aktualizēšanu un precizēšanu un to īstenošana nerada tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē.

3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību, iekļaujot informāciju par to, vai saistošie noteikumi:

3.3.1. Ietekmēs (piemēram, uzlabos, atjaunos, pasliktinās) vai neietekmēs cilvēku veselību

Saistošo noteikumu grozījumiem nav ietekmes uz iedzīvotāju veselību, jo grozījumi neskar ar iedzīvotāju veselību saistītus jautājumus.

3.3.2. Nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā

Neietekmē.

3.3.3. Radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā

Neietekmē.

3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, norādot:

3.4.1. Vai ar saistošajiem noteikumiem tiks veicinātas uzņēmējdarbības aktivitātes, jaunu uzņēmumu veidošanās un esošo uzņēmumu attīstība un izaugsme, kā arī paaugstināta to konkurētspēja

Grozījumi paši par sevi nerada jaunus uzņēmējdarbības atbalsta veidus un negarantē jaunu uzņēmumu veidošanos, esošo uzņēmumu izaugsmi vai to konkurētspējas paaugstināšanos.

3.4.2. Kuri uzņēmēji ir saistošo noteikumu tiesiskā regulējuma mērķgrupa un vai tiesiskais regulējums radīs mērķgrupai jaunas tiesības, uzliks jaunus pienākumus vai nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas, veicinās tiesību realizēšanu, uzlabos pakalpojumu pieejamību u.c.

Grozījumi paši par sevi nerada jaunas tiesības uz nomas maksas samazinājumu vai atbrīvojumu no nomas maksas un neuzliek jaunus pienākumus. Grozījumi sociālajiem uzņēmumiem rada iespēju pretendēt uz Saistošo noteikumu 8. punktā paredzēto nomas maksas samazinājumu, ja izpildīti visi ārējos normatīvajos aktos un Saistošajos noteikumos noteiktie priekšnoteikumi. Pārējai mērķgrupai galvenokārt tiek precizēti piemērojamie *de minimis* atbalsta nosacījumi.

3.5. Ietekme uz konkurenci – iekļauj aktuālās situācijas aprakstu, situāciju un prognozes tirgū (attiecībā uz saistīto pakalpojumu vai preču pieejamību), paredzēto pasākumu atbilstības izvērtējumu brīvai un godīgai konkurencei

Saistošo noteikumu grozījumi nerada priekšrocības atsevišķiem tirgus dalībniekiem.

4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām gan attiecībā uz saimnieciskās darbības veicējiem, gan fiziskajām personām un nevalstiskā sektora organizācijām, gan budžeta finansētām institūcijām

4.1. Institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā

Centrālā pārvalde.

4.2. Galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību;

Privātpersonai netiek radīta jauna procedūra vai papildu administratīvais slogs. Izmaiņas galvenokārt skar piemērojamo *de minimis* regulējumu, sociālo uzņēmumu iekļaušanu, atsevišķu nosacījumu precizēšanu un Pašvaldības lēmumu pieņemšanas kompetences skaidrāku nodalīšanu.

4.3. Paredzētās administratīvo procedūru izmaksas:

4.3.1. Saimnieciskās darbības veicējiem

Neietekmē.

4.3.2. Fiziskajām personām

Neietekmē.

4.3.3. Nevalstiskā sektora organizācijām

Neietekmē.

4.3.4. Budžeta finansētām institūcijām

Neietekmē.

5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem

5.1. Pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi

Grozījumi saistošajos noteikumos izstrādāti, lai izpildītu Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 12. punktā noteiktā pašvaldības autonomā funkcija – sekmēt saimniecisko darbību pašvaldības administratīvajā teritorijā un sniegt tai atbalstu.

5.2. Pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.).

Neietekmē.

6. Izpildes nodrošināšana

6.1. Saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija

Jaunu institūciju izveide, likvidācija vai reorganizācija nav paredzēta.

6.2. Izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība (nedublējot 2.punktā norādīto)

Izpildi nodrošinās pašvaldības iestāde "Centrālā pārvalde".

7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana

7.1. Vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai

Saistošo noteikumu grozījumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanai, jo ar to tiek aktualizētas atsauces uz piemērojamām *de minimis* regulām, nodalīti attiecīgo regulu robežlielumi un atskaites periodi, precizēti kumulācijas, nozaru nodalīšanas, lēmumu pieņemšanas, uzskaites un datu glabāšanas nosacījumi, kā arī regulējums saskaņots ar MK noteikumu Nr. 97 90. punktu attiecībā uz sociālajiem uzņēmumiem. Projekts neparedz plašākus ierobežojumus vai pienākumus, nekā nepieciešams komercdarbības atbalsta tiesiskai piešķiršanai un uzskaitei.ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai. Skatīt paskaidrojuma raksta 1.2. apakšpunktu.

7.2. Samērīguma tests

7.2.1. Vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai

Jā.

7.2.2. Vai nav saudzējošāku līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai

Nē.

7.2.3. Vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša

Jā.

8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām, tostarp norādot Pašvaldību likuma 46.panta trešajā daļā minēto informāciju

8.1. Sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā

Nav notikušas konsultācijas.

8.2. Izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli)

Nav notikušas konsultācijas.

8.3. Sabiedrības pārstāvju izteiktie priekšlikumi un iebildumi, norādot, kuri no tiem ņemti vērā

Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajā daļā noteiktajam, sabiedrības viedokļa noskaidrošanai un priekšlikumu iesniegšanai, saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 20__. gada __._____ līdz 20__.gada ___._____ publicēts Talsu novada pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē, paredzot iespēju ikvienam interesentam iesniegt savus priekšlikumus un iebildumus par saistošo noteikumu projektu.

8.4. Par saistošo noteikumu projektu saņemtie viedokļi pēc saistošo noteikumu projekta publicēšanas sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, to apkopojums un izvērtējums (iesniedzēji, vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums)

8.5. No institūcijām saņemtie viedokļi un atzinumi, to apkopojums un izvērtējums (vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums) – gan tādi, kas saņemti, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteiktu pienākumu, gan lūgti pēc pašvaldības iniciatīvas, gan sniegti pēc institūcijas iniciatīvas

8.6. Informācija par cita veida saziņu un konsultācijām, ja tādas bijušas

Nav notikušas.

Domes priekšsēdētājs A. Bērziņš